

ÁRA 1000 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 41.000 K.
Félévre 21.000 K. Negyedévre 10.500 K.
Egyes szám ára 1.000 K.

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 15. szám.

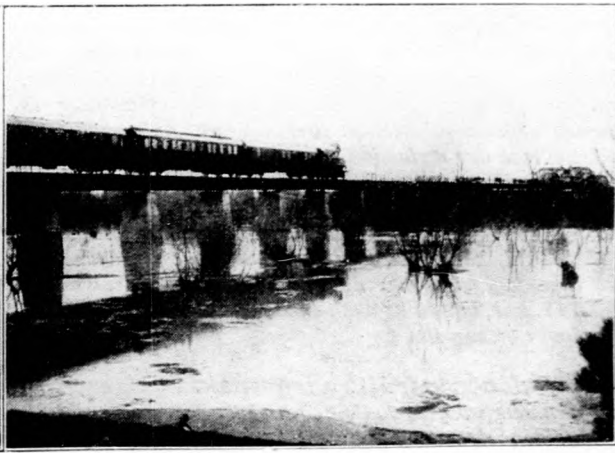
Vasárnap, április 13.

Borzalmas felelősség.

Az újraépítő program, melyet a nemzetgyűlés most tárgyal, az egyedüli eszköz arra, hogy az országot megmentsük és talpraállítsuk. Ezt vallja az egész művelt világ minden szakértője s itt benn is minden komoly közgazda. Ha ezt az egyetlen járható utat elveszti a nemzet, akkor a pusztulás következik, amire gondolni sem akarunk. Egy álló esztendeig végzett óriási erőfeszítéseket Bethlen István gróf munkatársaival, míg ezernyi akadályon, külső és belső cselszövésen győzedelmeskedve sikerült az ország újraépítésének tervét dülőre vinni s elérni, hogy az eddig ellenséges jóvátételi bizottság felfüggesztette az országot guzsbakötő zálogjogokat s hozzájárult oly külföldi kölcsön fölvételéhez, mellyel minden romlásunk okozóját, a korona zuhanását meg lehet állítani. Most itt van a nagy munka eredménye: a kibontakozás programja. Hozzájárult az ántánt, a népszövetség s az egész világ.

Most már csak önmagunknak, a mi nemzetgyűlésünknek kellene hozzájárulni. Vajjon akad-e könnyelmű vagy gonosz, aki az orvos kezéből a halálos beteg biztos gyógyulását hozó orvosságot kiüti?! Ki merészeli vállalni a borzalmas felelősséget, hogy a nagybeteg halálát okozza?! Ki vállalja a borzalmas felelősséget, hogy sírásója lesz a magyar nemzetnek?!

Magyarországra még két éve is ötmilliárd aranykorona jóvátételt akartak kivetni. A külföldi államok akkor még rideg ellenszenvvel kezeltek bennünket. Ha többet nem is sikerült volna elérni Bethlennek az újraépítő (szanálási) egyezményekkel, mint azt, hogy ezt az ötmilliárd aranykoronát 1926 után 20 éven át fizetendő csupán évi 10 millió aranykoronára szállították le, ez magában véve is elegendő lenne arra, hogy minden jó magyar habozás nélkül magáévá tegye azokat. Hiszen ez a jóvátétel rémének kiküszöbölését jelenti, mert ugyan ki beszél Európában 20 év múlva jóvátételről?!

Képek a kiskörei Tisza-híd ünnepélyes megnyitásáról.

Balról: A kormányzó balján Almássy szolnokmegyei főispánnal, jobbján Walkó kereskedelemügyi miniszterrel átmegy az újjáépített hídon. — Jobbról: A hétszázméter hosszú hídon áthalad a kormányzó «Turán» különvonata.

De jelentik az újraépítő egyezmények a korona értékének állandósítását, a drágulás és spekuláció kiirtását, a munka becsületének helyreállítását, az államháztartás hiányának megszűnését, a külföldi hitelek beözönlését, az ország bekapcsolódását az egész világ gazdasági életébe, a forgalom szabadságát, a munkabérek javulását, a trianoni békiyök enyhülését, szabadabb utat az elszakított területek és a szomszéd államok felé, egyszóval az ország gazdasági és politikai újraéledését.

Ezt akadályozzák meg azok, akik botorul el akarják gáncsolni a parlamentben. Husvétig el kell fogadni a parlamentnek a javaslatokat, mert különben magától válik hatálytalanná a jóvátételi bizottság hozzájáruló határozata. S mi lesz akkor?! Pénzünk irtózatosan zuhanni fog s egy ország romjain a szomszédok osztoznak. Ha ez — ne adja Isten! — bekövetkezik, a történelem és a világ előtt azoké a borzalmas felelősség, akik a most szóbanforgó és utolsó segítséget elgáncsolják!

Ha teszik ezt azok, akik egyszer már — 1918—19-ben — tönkretették az országot, meg tudjuk érteni, mert országrontók. De nem hiszszük, hogy egyetlenegy nemzeti érzésű politikus is akadjon, aki rettenetes eltévelyedésében ilyen borzalmas felelősséget vegyen magára!

Budapest, április 12.

Föltételes országmentés. Szomorúan épületes látvány az októberista körök magatartása a szanalási javaslatok körül. Eleinte azzal akarták megelégszteni az ország közvéleményét, hogy a magyar állam csak akkor kap külföldi kölcsönt, ha belpolitikai engedményeket tesz és hazaengedi az országrontó szökevényeket. Most, hogy kitűnt, hogy a külföld nem akar beleavatkozni belpolitikánkba, dacára annak, hogy ezek a körök biztatták a külföldet, elismerik ugyan a külföldi kölcsön szükségességét, de föltételeket szabnak az idevonatkozó törvényjavaslatok átengedéséhez. Úgy látszik, ők maguk is tudják, hogy az országot csak azzal a tervvel lehet megmenteni, amelyet Bethlen hozott, mégis föltételeket szabnak hozzá. Ilyen föltételek: az általános, titkos, nőkre is kiterjedő választói jog azonnali törvénybeiktatása, a forradalmár szökevények büntetlen hazaengedése, általános politikai, gyülekezési és agitációs szabadság és hasonló „jók” a választások elrendelésével. Az ország megmentését csak úgy hajlandók meg nem akadályozni, ha a saját önös érdekeiket célzó föltételeket a kormány teljesíti. Ez is azt mutatja, hogy nekik előbbre való a saját hatalmi érdekük, mint az ország megmentése. De ha nézzük a föltételeket, eszünkbe jut, hogy hiszen itt csak a halálmeg között engednek választani: így vagy úgy pusztuljon-e el az ország! Nem, jó urak, inkább az önök önző politikája fog elpusztulni, de Magyarország élni fog!

Általános sztrájkra izgatnak. Miután az ország megmentésére irányuló külföldi kölcsönt sehogy sem sikerült a külföldön elgáncsolni, a vörösök most itthon akarják az ország megmentését megakadályozni. Párhuzamosan folyik az aknamunka a parlamentben és künn a gyűléseken. Sok jel arra vall, hogy országsgazerte általános sztrájkra izgatnak,

hogy végeredményben ezzel fordítsák föl az ország rendjét és hiúsítsák meg a kölcsönt. Hetenkint több száz helyre kérnek gyűlési engedélyt és 250 ezer korona napidíjjal utaznak szét az agitátorok. Ezt a tudatos országmérgezést nem lehet tűrni. A hazafias polgárság, melybe beleszámítják a magyar munkásságot is (hiszen a munkás époly polgára a hazának, mint bárki más!) alkosson egységes frontot az országrontás ellen és — kivette magából a széthúzókat — szálljon erőlyesen szembe a kalandorokkal, mert most életről és halálról van szó!

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlés bizottságai befejezték az újjáépítő törvényjavaslatok részletes vitáját. A javaslatokat természetesen a **bizottságok elfogadták.** A részletes vita során Erdélyi Aladár megdönthetetlen statisztikai adatokkal bizonyította be annak az únos-untig hangoztatott vádnak tarthatatlanságát, hogy a gazdatársadalom minden terhet át akar hárítani a többi társadalmi osztályra. Ezzel szemben tény az, hogy a vagyonváltság során a földbirtokos osztály **négyszázezer katasztrális holdat adott le természetben, aminek értéke több mint négybillió koronát képvisel.** Ezenkívül huszonkétmilliárdot fizetett az ezer holdon aluli birtokosság. Ezzel szemben a részvénytársaságok vagyonváltsága kétmilliárd és nyolcmillió korona körül volt. 1923-ban a jövedelem- és vagyonadó címén befizetett 127 milliárdból

a földbirtokosok jövedelem- és vagyonadó címén 68 milliárdot fizettek be.

Az általános forgalmi adóból **kétharmadrész a földet terheli.** Az állatforgalmi adó 39 és félmilliárd, amely szintén az agrártársadalmat terheli.

Bethlen István gróf miniszterelnök szintén állást foglalt az agrártársadalommal szemben hangoztatott vádak ellen és kijelentette, hogy

a földadónak 20 százalékról 25 százalékra való felemelésével a mezőgazdaság eleget tett köteleességének.

A bizottságok egyébként hozzájárultak ahhoz, hogy a jövedelemadó minimumát **nyolcszáz aranykoronára emeljék fel.** A vagyonadó kulcsa továbbra is **négyezer korona marad.**

A bizottsági tárgyalások befejezése után Bethlen István gróf miniszterelnök betérjesztette a javaslatokat a nemzetgyűlésen.

Én felemelt fejvel állok itt a nemzetgyűlés színe előtt — mondotta többek közt, — mert teljes mértékben teljesítettem köteleességemet a nemzettel szemben. Emelt fővel állok itt, mert tudom, hogy a nemzet többsége is mellettem van.

A javaslatokat Kállay Tibor, Örfly Imre és Temesváry Imre ismertették. A vitát pedig Bethlen István gróf miniszterelnök nyitotta meg hatalmas, mélységes hatású beszéddel. A beszéd elhangzása után a **kisgazdapárt percekig ünnepelte vezérét** és ez a forró ünneplés a javaslatok sorsát is eldöntötte.

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrásy-út 87. Sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

Képek az «Uj Barázda Szelvényorsjáték» főnyereményének ünnepélyes átadásáról Kiskunlacházán.

Barról: A Weisz Manfréd-féle eke átadása a községháza udvarán. — Jobbról: A nyertes Gaál Sz. Imre és családja.

+MEZŐGAZDASÁG+

Mit kell a gazdának a műtrágyafélék vásárlásánál tudnia?

Irtá: Windisch Rikárd dr. gazdasági akadémiai r. tanár.

II.

1. Csak jóhírnevű, jó- és kifogástalannak ismert vállalatnál, kereskedőnél vásároljunk műtrágyákat, mert amióta a műtrágyák ára, mint minden árucikké, rendkívülien emelkedett, azóta ezen a téren is lépten-nyomon tapasztalhatunk csalásokat és szédelgéseket.

2. Sohasem *összűlyban* vásároljuk a műtrágyákat, hanem mindig *beltartalom szerint*. Ne vásároljunk például 1000 kg. szuperfoszfátot; hanem, miután ebben a műtrágyában az értékes növényi táplálóanyag a vízben oldható foszforsav, *ez utóbbiból annyit*, mint amennyire tényleg szükségünk van.

Mondjuk szuperfoszfáttal 100 hold területet akarunk megtrágyázni. Holdankint pedig 30 kg. vízben oldható foszforsavat akarunk adni. *Kell tehát nekünk összesen 3000 kg. vízben oldható foszforsav.*

A szuperfoszfát különböző minőségben, helyesebben különböző beltartalommal készül, függ ez a felhasznált nyersanyag minőségétől. Meg fogjuk rendelni ez esetben a 3000 kg. vízben oldható foszforsavat és ennek piaci árát fizetjük.

Az sem egészen mindegy, hogy a jelzett mennyiség — 3000 kg. vízben oldható foszforsav — az említett műtrágyaféle minő mennyiségében található. A szükséges növényi táplálóanyag ára szempontjából ez ugyan mindegy. Mert, ha 1 kg. vízben oldható foszforsav ára X korona, a szükséges mennyiség ára lesz háromezerszer X korona. Mégis a legjobban az esetben fogunk járni, ha olyan szuperfoszfátot vásárolunk, *amelynek százalékos vízben oldható foszforsav-tartalma a lehető legnagyobb*. Kiderül ez a legvilágosabban az alábbiakból:

Gyártanak 15%-os, de 20%-os szuperfoszfátokat is. Az egyiknek métermázsája tehát 15, a másiké 20 kg. vízben oldható foszforsavat tartalmaz. Ha az előbit vásároljuk, 200 mm.-ra van szükségünk, a másikból pedig csak 150 mm.-ra. Más szavakkal kifejezve a szükséges 3000 kg. vízben oldható foszforsav egyik esetben 200, a másik esetben pedig csak 150 mm. műtrágyában foglaltatik. Egyik esetben tehát *két vasúti kocsi* rakományt kapunk és *ugyanennyiért* fizetjük a szállítási költséget, a másik esetben azonban *csak 1 1/2 vasúti kocsi* rakományt kapunk. A vasúti szállítási költségekből tehát,

a több hatóanyagot tartalmazó műtrágyát megvásárolva a negyedrészt, *vagyis 25%-ot megtakarítjuk*. A tényleges megtakarítás azonban ennél jelentékenyebb.

Ha a terület, amelyre az említett vízben oldható foszforsavmennyiséget szántuk, a vasúti állomástól távol van, nehezen és csak rossz utakon közelíthető meg, avagy dombos fekvésű, szintén nem mindegy az, vajjon 200, vagy pedig csak 150 mm.-t kell-e tengelyen odaszállítanunk! Olcsóbb lesz a tengelyen való szállítás, igavonó állatainkat kevésbé terheljük meg és kevésbé vesszük igénybe, ha a tartalmasabb — 20%-os — szuperfoszfátot vásárolunk. Azonfelül pedig kevesebb munkával és így költséggel is lesz az elhínthető. Szóval a tényleges megtakarítás meg fogja haladni még a 25%-ot is.

Mindenféle műtrágya beszerzésénél tehát jó lesz elővenni a ceruzát és kiszámítani a költségeket. Többnyire ama műtrágyaféleség használata lesz előnyösebb, amelynek százalékos növényi táplálóanyag tartalma — beltartalom — *nagyobb*, még hogyha a hatóalkotórész abban kilópercentenkint drágábbnak mutatkoznak is. (Lásd különben «A mesterséges trágyafélék kereskedelmének üzleti szokásai» című közleményt is a «Vasárnap» 1923. évi IV. kötetének 41. számában.)

3. A gazda ne elégedjék meg a műtrágyaszállító ama állításával, hogy a neki küldött műtrágya százalékos beltartalma — hatóanyag mennyisége — ennyi meg ennyi. Nem kell mindjárt csalásra, szédelgésre gondolnunk. Tévedés is előadhajta magát. Kössük ki, hogy az eladó megtérítse a szállított áru kémiai ellenőrző vizsgálatának költségeit valamelyik állami vegyvizsgáló állomásnál. A háború előtt ez a kikötés szokásos volt.

Minden esetben, tehát eme kikötés nélkül is, vegyünk a szállított áruból a rendeltetési állomáson, két nem érdekelt tanú jelenlétében, *jó átlagmintát*. Osszuk el ezt három darab *száraz szélesszájú üvege* és peccséltesük le az állomásfőnökkel. Az egyik üveget elküldjük a vizsgálóállomáshoz. A másik kettőt egyelőre félretesszük.

Ha mi, hogy megmaradjunk példánkánál, 25%-os szuperfoszfátot rendeltünk, amelynek ára mm.-kint hússzor X, a szállított áru pedig csak 18%-os volt, mm.-kint csak tizenhatször X-et kell fizetnünk azért. Ez esetben az egyik vasúti kocsi rakományánál elért megtakarítás biztosan több lesz, mint amennyibe a mintaellenőrző kémiai vizsgálata került, s ily módon úgy tévedés, mint esetleges rossz szándék ellenében biztosítottuk magunkat. Minél nagyobb volt a szállított műtrágyamennyiség, annál kevesebb ellenőrző vizsgálati költség terhel meg egy-egy mm. trágyát s ezért is ajánlatos, esetleg többen szövetkezve, egyszerre nagyobb műtrágyamennyiséget megrendelni. Ez esetben is mindig kössük ki az utólagos ellenőrző vizsgálatot, mert csak a *tényleg szállított áru* kémiai vizsgálata biztosítja a vevőt mindennemű károsodás ellen.

4. Ne vásároljunk trágyakeveréket. Ezek rendszerint aránytalanabban drágábbak, mert az összekeverés költségeit drágábban fizették meg, mint amennyibe ez a művelet házilag elvégezve kerül. Pld. ammoniák-szuperfoszfát vásárlása helyett jobban jövünk ki, ha külön-külön vett kénsvavas ammoniákat és szuperfoszfátot házilag összekeverünk.

5. Ujjonnan forgalomban lévő mű- és egyéb trágyafélékkel szemben viselkedjünk tartózkodva, még ha nagyon csábító módon hirdetik is ezeket. Sokszor ezek még a szállítási költségeit sem érdemlik meg. Az ilyenek felhasználása és alkalmazása előtt tanácsos lesz, akár az «Országos növénytermesztési kísérleti állomás», akár a vegyvizsgáló állomások valamelyikének tanácsát kikérni.

A gyümölcsfák moniliabetegsége (gyümölcspenész).

Hazánk gyümölcsöseiben nagy pusztításokat okoz egy gombabetegség, melyet a gazdák főként *gyümölcspenész* néven ismernek s keletkezésül a kódot okolják. *Pedig ennek a betegségnek nem a kódot, hanem a moniliagomba az oka.* Ez a gomba főleg a félig érett vagy érett gyümölcsöt lepi meg, melyek ennek következtében vagy lehullanak a fáról, vagy pedig fönnmaradva a fán, ott összezsugorodnak és kökeményekké válnak. A gomba eleinte a gyümölcsökön könnyen felismerhető fehér vagy sárgásfehér, bársonyszerű, gyűrűalakban elhelyezett gypet képez. Eléne termelőink jóformán semmit sem tesznek s tétlenül nézik gyümölcs-termésük pusztulását. A gombabetegség okozta károk, némely vidéken óriásiak, mert nemcsak a gyümölcsöt támadja meg a gomba, hanem magát a fát is. Különösen az alma, körte, cseresznye, meggy, szilva és kajszinbarackfák fiatal ágait, virágkocsányait, leveleit lepi el ez a gomba, melyek ennek folytán elhalnak és a beteg, elhalt virágkocsányok, levelek, fiatal gyümölcsök és az összezsugorult gyümölcsök (mumiák) jellemzően hosszú ideig még gyakran a következő tavaszig a fán maradnak s legtöbb esetben pár év alatt a fá is elpusztul.

A már leszedett és elrakott gyümölcsben is nagy károkat okoz ez a gombabetegség. A gyümölcsös kamráinkat, gyümölcsös pincéinket folyton figyelemmel kell kísérnünk. Ha valamelyik almán, körtén gyümölcspenészt veszünk észre, úgy távolítsuk el rögtön azt, nehogy a gomba szaporodó szervei, a conidiák, a többi gyümölcsöt megfertőzzék.

Tudományos vizsgálatok bebizonyították, hogy a moniliabetegség főként a növényi részek sérüléseit vagy repedéseit lepi el. A conidiumok által terjed, amelyeket különböző rovarok, szél, eső visznek tovább. Ha egy ilyen conidium a megsérült vagy felrepedezett felhalm közelébe kerül s ott elegendő nedvességre talál, csiratömlőt hajt, amely behatol a gyümölcs vagy az ág belsejébe s ott egy gombatelepnak veti meg alapját. Ujabbán a betegség ellen meglehetősen sikerrel tudunk védekezni.

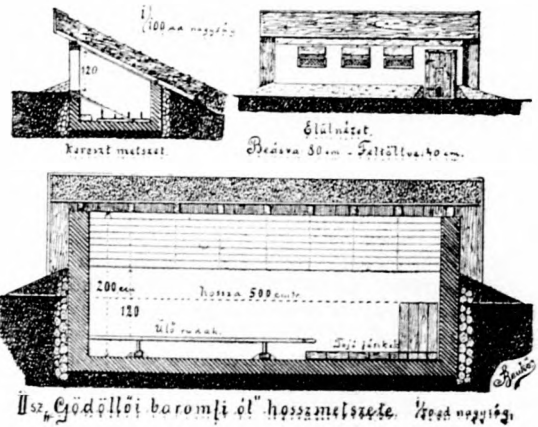
A M. kir. Növényélet- és Kórtani Állomás útmutatásai szerint a védekezést a következőképpen hajtuk végre: A betegség által megtámadott gyümölcsöt megsemmisítjük, hogy a rajta levő gombatelepeket elpusztítsuk. Ha a gyümölcsnek csak egy része van megtámadva, úgy a beteg részt vágjuk ki. A megmaradt többi részt tetszés szerint *gyárilag* értékesíthetjük. A fákra maradt összeszáradt és megkeményedett gyümölcsöt már télen szedjük le, ássuk el vagy égessük el. A betegség által megtámadott és elhalt galyakat, amelyek a csonthéjasoknál nem ritkán mézgefolyást is mutatnak, le kell vágni és el kell égetni. Arra is kell ügyelnünk, hogy a fák koronája ritka legyen, mert így elkerülhetjük azt, hogy szélviharok a gyümölcs megsérüljön s a fát is bőségesen érheti a gombabetegségek legnagyobb ellensége: a napfény. A beteg galyak visszametszésénél nemcsak a betegség által megtámadott galyat vágjuk le, hanem az egészséges részből is egy darabot, nehogy a gomba micéliuma is visszamaradjon. Azonban a műveletek egyedül nem gátolják meg a fák

fertőzését, eredményes védekezés csak akkor érhető el, ha egyúttal gyümölcsfáinkat oly vegyi anyagokkal is megpermetezzük, amelyek a gombát egyúttal meg is ölik.

A Növénykórtani Állomás sok éven keresztül kísérleteket végzett különféle vegyszerekkel e veszedelmes gombabetegség ellen, különösen kénnes preparátumokkal, mint pl. mézkenővel, szolbár- és kolloidális kénvegyületekkel. És eredményeik bizonyítják, hogy az ilyen eljárás majdnem teljesen biztonságot nyújt a moniliagomba fertőzése ellen. Különösen a Sulfarol nevű készítmények használatánál permetezett fák már az első évben jelentékenyen javultak, a második évben már egészen dús termést hoztak. Előírása szerint a sulfarolos permetezést a következőképpen kell végrehajtani: Először lombohullás után permetezzünk 2%-os oldattal, másodikor két héttel körülbelül a rügyfakadás előtt. S a nyári permetezés virágzás előtt történjék félszázalékos oldattal, a második nyári permetezés pedig elvirágzás után esedékes. Ha az időjárás túlmeleg és nedves, vagy túl erős fertőzés mutatkozik, ajánlatos még egyszer-kétszer permetezni szintén félszázalékos oldattal. Ha a gyümölcsöt állandóan kezelik s a szomszédos fertőzésektől nem kell tartani, úgy elég egy téli s két-három nyári permetezés. Egy közép magas fára, ha két téli és négy nyári permetezést számítunk, az egész permetezésre 1/2 kg. Sulfarol szükséges, melynek ára még 1 kg. alma árát sem teszi ki. Használjunk monilia ellen újabbán jó eredménnyel kaliforniai lé- vagy mézkenőleves-permetezést is.

A földművelésügyi minisztérium Gyógy- és Iparinövény Forgalmi Iroda Növényvédelmi Osztálya (IX., Lónyay-utca 7. szám) a védekezéshez szükséges gépeket, eszközöket és szereket a hozzáforduló gazdáknak és birtokosoknak önköltségi áron beszerzi s felvilágosítást nyújt az érdeklődőknek díjmentesen mindenféle növényvédelmi kérdésben is.

A bor megecetesedése. Az ecetesedés apró hasadógombáknak munkája. Ezek az alkoholt levegő, illetőleg oxigén felvétele mellett ecetsavra és vízre bontják. Az erősebb borok könnyebben megecetesedhetnek, mint a gyengébbek, a homoki borok is könnyebben, mint a kemény hegyi borok. Könnyű borok 0-07—0-08% ecetsav mellett már kellemetlen ecetesűek, nehéz óborok ellenben 0-09—0-12% ecetsavtartalom mellett még egészségesekek s

tiszta ízűeknek mutatkoznak. Az ecetesedés ellen ne keverjük a rohadtságot eceteneszes fűrtöket, ne szüreteljünk a többivel; ne erjesztjük nyíltan a mustot; az ecetesedésre hajló borokat ne tartsuk meleg pincében. A már ecetesedésnek indult bort felforralás (pasztörözés) útján menthetjük meg a további ecetesedéstől. A forralás megelőzi az ecetesítő baktériumokat. A már képződött ecetsavat kivonni nem lehet, ezért legjobb az ilyen bort *egészséges* borral házasítani. A megecetesedett erős borból szénsavas mésszel való savtalanítás után lehet konyakot készíteni, ha pedig erre se volna alkalmas, akkor használjuk fel ecetgyártás céljaira.

A gödöllői földbesülyesztett baromfiólak. A tojtyúk akkor nyújt nagy jövedelmet, ha nemcsak a melegebb évszakokban, hanem télen is rak le időnkint egy-egy tojást. A tapasztalat beigazolta, hogy a tyúk télen is tojik, ha meleg az ól. Meleg, amellyel olcsón előállítható tyúkolakra van tehát szükségünk. E célnak megfelelő ól-tervetek készített *Benkő Pál* gazdasági főfelügyelő. A legegyszerűbb típusnak rajzát már a múlt számunkban bemutattuk. Most két nagyobb tervezetnek képét hozzuk. Valamennyi földbesülyesztett. A tervező véleménye szerint 60–80 cm. mélységben kell a talajt kihányani az ól helyéről és a kiásott földet az ól fala mellé feltöltésnek lehet elhasználni. Talajvízes hely az ilyen ól számára egyáltalában nem alkalmas. Arról is kell gondoskodni, hogy az esővíz vagy hóle elvezetessék az ól környékéről. Az ólak oldalfala készülhet fából, vályogból, téglából. Fontos az, hogy a patkány, egér és egyéb kártevő be ne tudja magát fúrni. Ennek megakadályozására rakjuk körül az ól falát élesre tört kő- és üvegdarabokkal. Az oldalfal és mennyezet legyen símára vakolva és bemészelve, mert különben a tyúkoloska befészkelni magát az ólba. A tyúkiól magassága csak akkora legyen, hogy a sepréskor, meszeléskor benne járni lehessen. (180–200 cm.) Az ennél nagyobb magasság felesleges és hideggé teszi az ólat. A bejáró ajtó olyan lehet, mint az istállók fedelére készítettet szokott szénafelhányó.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Német nemesített sertés hol szereshető be? (P. P.) — **Felelet.** Német nemesített sertés beszerezhető a zalaszentgróti hússertésenyésztőtelepen, a kisbéri állami ménésbirtokon, vagy a Magyar-Német Mezőgazdasági R-T. gazdaságából, Balatonszemes, Somogy megye. Méltóztassék oda fordulni, készséggel fognak árajánlatot adni.

Kérdés. A «Mezőgazdasági Gépész» kiadóhivatala hol van? (Sz. I.) — **Felelet.** «Mezőgazdasági Gépész» című szaklap tudtunkkal nincsen Budapesten.

Kérdés. 1. Jó termő erőben lévő földem van, amelyen gyöngyösvényeket óhajtok termelni. Hol kaphatok a termelésre és jövedelmezőségre nézve fölvilágosítást és magot hol szereshetnék be? 2. Korhads ellen a károkat mivel óvhatom meg? (T. R.) — **Felelet.** Földjének részletes leírását közölje a földművelésügyi minisztérium főnkhatósága alatt álló Ipari és Gyógyósvény Forgalmi Irodával, (Budapest, IX., Lónyay-utca 7.), ahonnan készséggel adnak utbaigazítást és magot is beszerezhet közvetítésükkel, illetve tőlük. 2. Kátránnyal.

Kérdés. 1. A rejtvények beküldőit mivel honorálják? 2. Használt bélyegeket hogyan kell értékesítésre előkészíteni? (N. J., Mány) — **Felelet.** 1. Ha jó a rejtvény, közöljük és a beküldő nevét a rejtvény alá írjuk. Ezzel honoráljuk. 2. A bélyegyet a borítékról le kell vágni úgy, hogy a vágás mintegy fél centiméternyire legyen a bélyeg szelétől. Szakadt, fogazathiányos bélyeg nem használható. Ha 500.000 korona névértékű bélyegyet beküld, kiadóhivatalunk értékesíti és az érte kapott összeget előfizetésének javára írja.

Kérdés. Mi Végvári költőnek az igazi neve? (B. J.) — **Felelet.** A költő ismeretlen akar maradni és ezt a kívánságát természetben kell tartanunk.

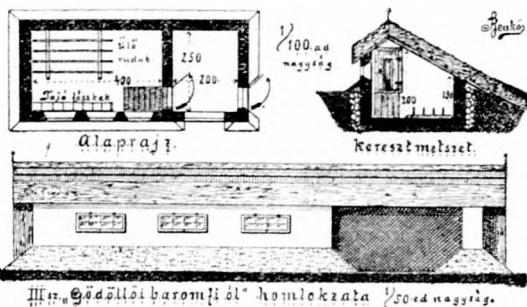
Kérdés. Apám hetvenhat éves és első házassága alatt anyámmal együtt szereztek 60 hold földet. Anyánk elhalt és hagyatéki eljárás nem lett folytatva téve. Most apám újból megvált és a föld felét mostohaanyánkra akarja iratni. Mit tehetek? (S. G.) — **Felelet.** Minthogy ingatlanról van szó, édesanyjuk után a hagyatéki eljárást meg kell indítani és a meglévő ingatlan felét, mint közszerzeményt anyjuk jogán követelni. Az ingatlan másik felével a köteles rész sérelme nélkül apjuk szabadon rendelkezhetik.

Kérdés. Engedélyezték-e idén a sajtócéli dohánytermesztést? (Több érdeklődőnek.) — **Felelet.** Nem engedélyezték.

Kérdés. Tizen örököltünk egy házat 647 négyzetözl telekkel. Négy testvérem részét megvettem s így most a ház fele az enyém. A házat szeretném megosztani úgy, hogy egyik fele 200 négyzetözl volna a házzal, a másik pedig 447 négyzetözl. Ebbe nem akarnak beleegyezni a többi tulajdonosok. Elkülöníthetem-e a magam részét? (B. L.) — **Felelet.** Ezt a társtulajdonosok beleegyezése nélkül nem teheti meg, a hozzájárulásuk föltétlenül szükséges. Végso esetben a bíróságnál vagyonelkülönítés iránt pert indíthat.

Kérdés. 1. Kérek felvilágosítást a napraforgó vetési módjára és a holdankénti vetőmagszükségletre nézve és a cirok fajtáiról és változatairól. (K. P.) — **Felelet.** 1. A napraforgó sem a késői, sem a korai fagyakkal szemben nem olyan érzékeny, mint általában hiszik, legcélszerűbb a répalva, vagy a burgonyával egyszerre, körülbelül április havában, hidegbe f-kvésben május elejében vetni. Rendesen vagy sarokba vetik 60–80 cm. sortávolságra beállított vetőgéppel és azután 50–70 cm.-re kiritkítják, vagy 60×60 cm.-re fészkelik. A vetés mélysége 3–5 cm. Legmegfelelőbb, ha a mag nyirkos földbe kerül, ezért a vetés előtt a kora tavaszi elsimítást feltétlenül meg kell a talajnak adni. A vetőgép előtt és utána is fogas járjon, ha pedig a vetést lehengeresszük, úgy a talaj felületét azonnal — a napraforgó kikelése után — tövisboronával meg kell nyitni. Vetőmagszükséglet kat. holdankint fészkelve 2–4 kg., sorba vetve pedig 4–8 kg. — 2. A ciroknek sok faja és fajtája van, amelyek közül azonban mint ipari növénynek csak a seprő-ciroknek van jelentősége, a többi — amennyiben gazdaságban művelt növények — takarmánynak termelik. Régebben nálunk csak a közönséges magyar cirokot termelték. Amióta a seprőcirok termelését felkarolták, a külföldi változatok is tért hódítottak és első sorban az olasz nemes cirok, ennek két változata van, a florentini és a velencei.

Kérdés. A tápértékre vonatkozólag melyik újabban megjelent szaknyelvet ajánlják? (P. I.) — **Felelet.** A különböző takarmányok tápértékével részletesen foglalkozik Weiser István dr. és Zaitschek Artur dr. nemrégiben megjelent «Takarmányozás»-a, ára 105.000 korona, megrendelhető lapunk kiadóhivatala által.

Az ablakokat apró üvegtáblákból készítsük, hogy pótlásuk törés esetén ne kerüljön sokba. A nagy ablakok is feleslegesek, mert az ólban nagy világosság nem kell (a baromfi nappal a szabadban van), másrészt a sok ablak is hideggé teheti az ólat. A baromfiak az ólból az ajtóra vágott és toljajóval ellátott lyukon bújnak ki és be. Az ülrudakat készítsük úgy, hogy az állványokról leszedhetők s időnkint — a férgek ellen — forró lúggal lemoshatók legyenek. Tojófészkeknek legjobb vékony deszkából készült 25×25 cm. alapfelületű és 20–30 cm. magasságú ládikákat alkalmazni, mert ezeket is néhanapján lúggal alaposan ki kell surolni. Az ól talajára alomnak szórjunk száraz homokot, tőzeget, töreket. Legmegfelelőbb tetőanyag az ilyen ólakra a nád, melyet belülről deszkázást kap.

Répmagtermelés. Csak a fajtajellegnek megfelelő színű és formájú anyagrépákat ültessük magtermelésre. A magrépatábla közelében ne legyen másfajtaú cukor-, takarmány- vagy céklarépa, mert ezzel az elfajtás veszélyét idézzük fel. A föld ősszel mélyen megsántótt és jó trágyaerjű legyen. Nagyon fontos, hogy az anyarépa minél korábban és úgy ültetessenek ki, hogy azok ne lazán, hanem szilárdan ágyaztassanak be a földbe, mert így a megeredésük biztosabb és a fejlődésük gyorsabb. A fészkebe elhelyezett gyök körül, különösen annak két hajszálgöykeres oldalánál megfömjük a földet és a gyökeret mélyebben ültetjük, mint amennyire az előző évben volt a földben. Ha ültetés idején száraz az időjárás, akkor az anyaggyökereket ültetés alkalmával érdemes beöntözni, mert ennélküli az alsó vékony gyökerek megeredése lassúbb. Az ültetés sortávolat célszerű inkább szűke, mint tágra állítani, mert a mai viszonyok közt a magrépa karózása költséges. Legmegfelelőbb lesz a 80×80 cm.-es sor, illetőleg növénytavolság.

A méhkel való bánásmódról. Ha a méh olyan veszedelmes állat volna, mint azt sokan hiszik, senkinek foglalkozna vele. Igaz, hogy a szúrásakor kibocsátott hangyasav kellemetlen és kis fájdalmat is okoz, azonban ha az ember két-három évig foglalkozik velük, a szúrások idővel elvesztik hatásukat, mert a szervezet közönyösen fog velük szemben viselkedni. A méh igen ingerlékeny állat. Ha gyors mozdulatokat végzünk közelében, félreérti s támadólag lép fel. Ingerlékenyvé válik nagy hőségben s közelgő zivatarkor is. A rossz szándékkal közeledő méh felismerhető sajátos éles hangot hallható repüléséről. Ha csak pihenni száll az emberre, azt jobb tűrni, mint megzavarni. Szelídíteni lehet füsttel s rápermetéssel. Ha a méhésznem volna dohányos, a füstölésre vannak külön füstölő pipák. A füstölő fénkeg jobban. Ezért a kaptár kinyitásokat mindig fűjünk rájuk párszor, hogy elcsendesedjenek. Ha ezeket szem előtt tartjuk, igen ritkán válnak kellemetlenné a méhek.

Kérdés. Malacaim megkoszosodtak és fejlődésükben visszamaradtak, mivel gyógyíthatom őket? (R. J.) — **Felelet.** A malacok fejlődésében való visszamaradásának oka a hideg ősben való tartáson kívül az, hogy az etetett takarmánykeverék nem tartalmaz elegendő mézsót a csontok fejlődéséhez. A «megkoszosodás» is jórészt ennek következménye. A malacok további fejlődésének biztosítására a napi takarmánykeverékhez (10 malac részére) naponként 90 gramm iszapolt krétát kell egyenletesen belekeverni egészen addig, amíg a malacok ismét ki nem járhatnak. A bőrbetegség az állatok megerősödésével magától is javulni fog, de a melegebb idő beálltával le lehet őket 2 százalékos langyos (37°. os) Kreolin-oldattal alaposan mosni.

Kérdés. Pár évvel ezelőtt nőültem, feleségemmel jó viszonyba vagyok, anyósommal azonban összeveszttem, miért is ő a leánya hozományát képező bútorot egyszerűen elvitette tőlem. Visszaperelhetem-e? (Egy előfizető.) — **Felelet.** A bútorok fölött anyósa nem rendelkezhetik, miért is forduljon a bírósághoz.

Kérdés. 1. Férjem háború alatt elhalt s 20 hold földemből tizet eladtam. Visszakaphatom-e? 2. Egy barátommal egyetlen fiát verekedés miatt 4 évre elítélték. Mivel nem volt senkije, aki megmívelje földjét, 3 holdat eladott. Visszakaphatja-e? (Egy olvasó.) — **Felelet.** 1. Ha a korábbi tulajdonos bizonyíthatólag háborús okok miatt volt kénytelen áruba bocsájtani földjét, a törvény méltánylást érdemlő körülmények fönforgása esetén a visszaváltást megengedi. Tekintettel azonban arra, hogy Önnek maradt még 10 holdja, amely az Ön megélhetését biztosítja, a visszaváltás engedélyezése nem kecsegtet sikerrel, különösen akkor, ha a szerző fél hivatásos gazda, vagy hadirokkant. Visszaváltás engedélyezése végett az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz kell kérvényt benyújtani. 2. Ebben az esetben visszajuttatásnak egyáltalában nincs helye.

Kérdés. 40 holdat örököltünk, melyet anyósom hasznélvezete terhel. Ezt a földet haszonbérbe adta nekünk. Feleségem most meghalt s anyósom a földet visszavette. Joga volt-e ehhez, vagy sem? (J. Sándor.) — **Felelet.** Ha az Önök között létrejött haszonbérleti szerződés nem sérte, nevezetesen a bérleti időtartam lejártá után vontá vissza, eljárása jogos volt.

Kérdés. Milyenek a ricinusnak a tulajdóányai, helyes-e alája trágyázni, esetleg műtrágyát alkalmazni? (S. A.) — **Felelet.** A ricinus forró égővi növény, azért eredményesen csak a melegebb s emellett elegendő csapadékkal rendelkező vidékeken termelhető, vagyis olyan helyeken, ahol a későn érő tengerik is beérnek. Legjobb a szélől védett fekvésben, porhanyó, mélyrétegű, jóröben lévő közepkötött talajokon díszlik. Elövetemény iránt nem kényes. A ricinus az istállótrágyát s minden más szerves nitrogéntrágyát nagyon meghálál, a műtrágyák használatának eredményére még nincsenek adatok.

Kérdés. 1. Fiatal anyák kiskátéja hol kapható? 2. Orrvérzést mivel lehet gyógyítani? 3. Szeplő és kéz-fagyás ellen mit használják? 4. Van-e olyan könyv, amelyből varrást és minden más házitendőt meg lehet tanulni? (Tamási.) — **Felelet.** 1. Orsz. Stefánia Szövetség, Budapest, VIII., Vas-utca 10. 2. Ha gyakran szenved orrvérzésben, föltétlenül orvossal kezeltesse magát. Amikor az orrváre elered, üljön le és tartsa magát egyenesen, a nyakát tegye szabadabbá s mindazt, ami bárhol szorítja a testet (pl. nadrágszíj, szoknyaöv) oldja meg. Az orrnyílást vattával tömjé ki és az orrfalat ujjal nyomja hozzá. Tíz percig tartó nyomás után a vér-folyás eláll. A vattát legjobb félnapig az orrban hagyni. Ha ez a mód sem használ, citromnedvet kell az orrnyílásba fecskendezni. 3. Szeplőt eltüntetni nem lehet, csak halványítani. A szeplős helyet citromlével vagy erős boreccelt kell bedörzsölni két-három héten át, mikor is a szeplők elhalványodnak. Ha a szeplő sötétebb, káliszappant vagy káliszappanszeszt (gyógyszertárban kaphatók) lehet használni. Esténként bekenjük vékonyan a szeplős helyet és negyed óra múlva langyos vízzel lemossuk a réteget. A bekent helyen a bőr néhány nap alatt korpásan hámlani kezd és a szeplő eltűnik. Csak a szeplőt szabad bekenni. Ez az eljárás két hét múlva ismételtető, ha szükséges. Fagyott kezére készítsesse el drogériában vagy patikában ezt a kenőcsöt: félgramm kámfor, egy gramm cinkoxid, két deka vazelin és két deka lanolin. Esténként a kezét tíz percen át áztassa melegvízben, utána pedig kevés kenőcsöt kenjen a fagyott bőrre. 4. Ilyen általános tudnivalókat tartalmazó könyv nincs.

Üzenet a könyvrendelőknék. (T. J., Beregsurány.) Méhészet hatvan oldalas, 7500 korona; Buday: Titkok földje című könyve kilencvenkét oldalas, 7500 korona. Mind a két könyvben képek is vannak.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara állásfoglalása az újjáépítő javaslatokkal szemben.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöki tanácsa Szily Tamás elnökkel és az elmúlt héten foglalkozott a nemzetgyűlés elé terjesztett újjáépítési javaslatokkal. Marschall Ferenc dr., nemzetgyűlési képviselő, kamarai igazgató ismeretése után a tanács kimondotta, hogy az újjáépítő mozgalmat tőle telhetően előmozdítani óhajta. A kamara annak a reményének ad kifejezést, hogy a jegybank vezetőségében az agrártársadalom méltó képviselőhöz fog jutni és hogy a jegybank egész üzletvitelében a hathónapoz gazdaváltó lezámítolásán túlmenően is megfelelő elbírálásban fognak részesülni a mezőgazdasági termelők szempontjai. Azzal a felhívással fordul a gazdatársadalomhoz, hogy a jegybank alaptökéjének előteremtésében vegyen részt. A kamara megállapította továbbá, hogy a gazdatársadalmat sújtó adóknak felemelése könnyen a termelés megbénulására vezethet.

Győrújfalú gazdái újra megkezdik a törzskönyvelést és próbafejést.

Győrújfalú község Földmívelő Köre elhatározta, hogy a háború által felbeszakitott próbafejést és törzskönyvelést ismét folytatni fogja és ez irányban a múlt hónapban, a vármegye hivatalos agrárszerveinek részvételével látogatott gyűlést tartott. A gyűlést Csemez Béla főszolgabíró nyitotta meg, majd Mesterovics Iván gazdasági főfelügyelő visszaillesztést vetett a háború előtti időben e téren tett útra. Kövy József és Mile Géza fejtegetései után Mesterovics Iván újabb felszólalásában a községi apaállatok kérdésést világotta meg. Győr megyének e tekintetben példa nélkül álló szabályrendelete van, amelyből vármegyei bikaállapot lehetett létesíteni. Legközelebb a régi államszerkezetet is folyósítják, ami által a községi apaállatok megfelelő beszerzése is lehetővé válik. Kiss Lajos igazgató-tanító, köri elnök, aki már három évtizede működik a faluban, igéretet tett, hogy az elszakadt fonalat újra felveszik s a régi hittel és bizalommal fognak dolgozni. A próbafejésekben való részvételre eddig huszonketten jelentkeztek. A gyűlés után a résztvevők megtekintették Németh Kálmán és Szigethi István bíró belső gazdaságát, ahol a látottak felett teljes elismerésüknek adtak kifejezést.

Felebbezések az állami kölcsönelőleg ellen.

A Mezőgazdasági Kamara közbenjárására a pénzügyminiszter elrendelte, hogy aki az 1922. és 1923. évi jövedelem- és vagyonadójának a helyesbítését 1924. évi január, illetve február hó 15-ig abból az okból nem kérte, mert az 1920. évi kivetés ellen jogorvoslattal élt, a m. kir. közigazgatási bíróság pedig az adózó panaszát teljesen vagy részben elutasította, az az 1923. évi jövedelem- és vagyonadó helyesbítését a közigazgatási bíróság ítéletének kézbesítését követő 15 nap alatt kérheti, amely körülményre az adózó a bírósági ítélet kézbesítése alkalmával figyelmeztetendő. Ez a rendelkezés azért bír jelentőséggel, mert a pénzügyigazgatóság az adó helyesbítés esetében az adózó terhére kivetett állami kölcsönelőleg összegét hivatalból, minden kérelem nélkül csökkenti.

A munka ünnepe.

A Dessewify-grófok királytelki uradalma meleg ünneplésben részesítette Monyók András gazdasági cselédet, akit ötvénkesztendő példás hűségéért és szolgálatáért a földművelésügyi miniszter díszoklevéllel tüntetett ki. Az ünnepeket megelőzően Lipovniczy Sándor plébános Te Deumot mondott. A díszében Bencs Kálmán kormányfőtanácsos, Nyiregyháza polgármestere, mondott beszédet.

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban

Renner és Hamvai

sodronyfonat- és szitaárúkesztőknél
Budapest, VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.

Megalakult a Lóki Népfőiskolások Széchenyi Szövetsége.

A Veszprém vármegyei Népművelési Bizottság kezdeményezésére a vármegye területén működő népfőiskolai tanfolyamok hallgatói szintén Széchenyi Szövetségebe tömörülnek. A lóki népfőiskolai tanfolyam lelkes vezetője a gyakorlati úttörés érdeme. Vasárnap tartották meg az óthonapos téli tanfolyam záróünnepségét, amelyen a tanfolyam hallgatói megalakították a *Lóki Népfőiskolai Széchenyi Szövetséget*. E szép és mind kulturális, mind gazdasági szempontból nagyfontosságú alakulása a megyei bizottságot, valamint a szövetséges országos központját *Hábrik István* népművelési titkár képviselte.

A gazdatársadalom már most indíson mozgalmat a jegybank részvényének jegyzésére.

A Magyar Nemzeti Jegybank szervezésére vonatkozó előkészületek serényen folynak. A Jegybanknak legkésőbb május második felében teljesen készen kell állania ahhoz, hogy működését június elsején megkezdhesse. A Jegybank alaptörvényének részvényjegyzésére tehát előreláthatóan igen kevés idő marad, mert *hét-három hét alatt kell lebonyolítani a részvényjegyzést*. Különösen fontos, hogy a gazdatársadalom biztosítsa a maga számára a részvények többségét. Csakis így érhető el, hogy a Magyar Nemzeti Jegybank vezetésében a gazdatársadalom megfelelő számban legyen képviselve. Orvendetes jelenség, hogy a gazdák körében máris élénk mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a részvényjegyzésben minél nagyobb mértékben vegye ki a részét. Mindenki előtt tisztán áll az az igazság, hogy a Jegybank részvényeinek jegyzése a tőke elhelyezésének biztos és gyümölcsöző módja, mert a Jegybank részvényei nyolc százalék osztalékot biztosítanak, részesülnek az esetleges többlethaszonban és különböző olyan előnyökkel járnak, amelyeket az elhelyezkedést kereső tőke másutt nem talál meg. Fel kell hívunk tehát a gazdatársadalom figyelmét arra, hogy a jegyzésre irányuló szervezkedést idejekorán, már most kezdjék meg, nehogy a rendelkezésre álló kis idő alatt a részvényjegyzés lehetőségétől és az ebből származó előnyöktől ellessenek.

Falufejlesztő mozgalom Fejérmegyében.

Fejérmegye Horthy-bizottságának közgyűlésén, ahol a vármegye majdnem minden községének képviselője jelen volt, felsőőri Nagy Pál főispán a bizottság tagjait felkérte, hogy a kendertermelésre, a fonás és szövés elterjesztésére fordítsanak nagy gondot, hogy ez a háziipar minden családban otthon találjon. Egyben felkérte a bizottság tagjait arra is, hogy a «Falu» Országos Földmíves Szövetség fiókjainak megalakulását segítsék elő minden erejükkel. A bizottsági ülésen a főispán felkérésére Bene Lajos ismertette a szövetséget, melynek célja a társadalmi megértés és együttműködés biztosítása.

A hagyma fonallérgének irtása kötelező.

A hazai, de különösen a Makó város környékén üzött hagymatermelést egy régen ismert, de kevés figyelemre méltított betegség mindjobban pusztítja, ami az országnak ép úgy, mint a termelőnek jelentékeny anyagi veszteséget okoz. Ennek a hagymabetegségnek előidézője a legkülönfélébb növényeken elősködő fonallérg. A földművelésügyi miniszter rendeletet intézett Csanád, Arad, Torontál közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék, továbbá Békés és Csongrád vármegye, valamint Hódmezővásárhely és Szeged törvényhatósági joggal felruházott városok első tisztviselőjéhez, amelyben a fonallérg irtását kötelezővé teszi. A rendelet értelmében minden birtokos köteles: 1. A hagymatermelés ideje alatt a beteg hagymákat kiszedni, azokat gondosan összegyűjteni és oly módon megsemmisíteni (élelmeti, mélyen elásni, de nem a trágyatelepre vagy az útszélre hordani), hogy az azokon lévő férgek elpusztuljanak. 2. A hagymaszedéskor vagy közvetlenül utána, a beteg hagymát a hagymakórokkal együtt és általában minden hagymahulladékot összegyűjteni, elvinni és megsemmisíteni. Aki az irtási teendőket elmulasztja, kihágást követ el és hatvan ezer koronáig terjedhető pénzbüntetésen kívül a községi előjáróság az ő költségére végzi el a teendőket. A fonallérgre és az ellene való védekezésre vonatkozóan különben bárki kívánságára részletes útbaigazítással szolgál az állami rovartani állomás (Budapest, II. kerület, Kitajbel Pál-utca 1.), amely megkeresésre, az érdekeltek költségére, a lehetőség szerint szakértőt is kiküld a helyszínre.

A váltásbúza április havi ára.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállása fejében fizetendő búza árat április hónapra a földművelésügyi miniszterrel egyetértően métermázsánként 308.000 koronában állapította meg.

Nád- és sásfeldolgozó gyárat terveznek a Balaton partján.

A Balaton vidékének fejlesztése ügyében tartott értekezleten Ragályi Ede, a kereskedelemügyi minisztérium kiküldötte, érdekes előadást tartott a Balaton nád-, káka- és sástermésének feldolgozásáról. Németországban már több olyan gyár dolgozik, amely ezekből a vízínövényekből zsákvasznat, szőnyeg- és vitorlavásznat készít, sőt már nálunk is működik Cinkotán egy hasonló gyár. Az értekezleten megjelentek nagy tetszéssel fogadták az előadást és kimondták, hogy mozgalmat indítanak a terv megvalósítására.

A «Falu» Országos Földmíves Szövetség gyönki nagygyűlése.

1. Pesthy Pál igazságügyminiszter. Az emelvényen Perlak György képviselő beszél.

A gyönki járás községei csallakoztak a «Falu» Országos Szövetséghez.

Lélekemelő ünneplés keretei között folyt le Gyönkön vasárnap délelőtt a «Falu» Országos Földmíves Szövetség zászlóbontó nagygyűlése. A nagygyűlésre leutaztak Pesthy Pál igazságügyminiszter, Marschall Ferenc dr., Perlak György, Erdőy Harrach Tiharmér dr. és Kálmán Imre nemzetgyűlési képviselők, Steinecker Ferenc dr. egyet. tanár, a «Falu»-Szövetség alelnök igazgatója, Balogh Gyula igazgató és Szekeres László dr. szövetségi főtítká. Tolna vármegyét Jankó Agoston főispán, a környékbeli nagybirtokosságot pedig herceg Szalkovszky Viktor képviselte. A nagygyűlést — melyen a járás huszonnégy községének és a szomszéd Baranya vármegyének kiküldöttei voltak jelen igen nagy számban — Várkonyi Imre, a község főjegyzője nyitotta meg a gyűlést. Utána Keck László dr. ügyvéd üdvözölte Pesthy Pál igazságügyminisztert, mint a kerület képviselőjét. Az üdvözlés után Pesthy Pál igazságügyminiszter emelkedett szólásra s beszédében hangsúlyozta, hogy nagy feladat vár a falura, mert neki kell megtermelnie azokat az értékeket, amelyekkel ennek az országnak erejét biztosítani lehet. A Falu-Szövetség a gazdaközönség megszervezése terén óriási nagy eredményeket ért el, úgy, hogy ma már ott állunk, hogy a magyar falu is elfoglalja végre azt a helyet, amely súlyánál és tekintélyénél fogva őt megilleti. A miniszter beszéde után Steinecker Ferenc dr. alelnök-igazgató ismertette a szövetség nagy feladatait, majd Perlak György nemzetgyűlési képviselő német nyelvű beszédében mutatott rá, hogy Baranya vármegye gazdatársadalma rövid idő alatt nagyon sok gazdasági s ipari intézményt létesített. Balogh Gyula, a szövetség igazgatója, az új alapszabályokat ismertette, végül Szekeres László dr. szövetségi főtítká a gazdatársadalom szervezetlenségének főokát abban jelölte meg, hogy érzéketlenek vagyunk a nagy nemzeti létkérdések iránt és abban, hogy az alapos, kitartó, összedolgozó akaraterő nincs meg bennünk. Várkonyi Imre főjegyző ezután bejelentette, hogy a járás összes községei a legnagyobb lelkesedéssel csatlakoznak a Falu-Szövetséghez.

Szeszgyárvezetői tanfolyam.

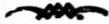
A földművelésügyi miniszter rendeletéből a M. kir. Erjedéstan Állomás f. év április hó 28-án kezdődő 8 hetes szeszgyárvezetőket képző tanfolyamot rendez. Legalább 2 évi (érettségítettek 1 évi) szeszgyári gyakorlatot hiteltelen igazolni tudó hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után oklevelet kapnak. Jelentkezések legkésőbb április 10-ig, 600.000 korona tan- és laboratóriumi díj egyidejű befizetése mellett a M. kir. Erjedéstan Állomáshoz (Budapest, II., Debrői-út 15., telefon 83—63) intézendők. A tanfolyam a jelentkezés sorrendjében csak korlátozott számú hallgatót vesz fel.

A magyaróvári bikavásár.

A Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület szokásos tavaszi tenyészbikavásárát március 27-én tartotta meg Magyaróvárról. Ez alkalommal *Levétről* és *Mosonszolonokról* sok szép törzskönyvezett növendék tenyészbikát állítottak ki, de vásárló alig volt és így az árverés nagyon csekély eredménnyel járt. Mindössze egyetlen bikát vásárolt meg egy fejérmegyei uradalom.

A világ gabonatermése 1923-ban.

A világ 1923. évi gabonatermése felülmúlta az előző évit, de még mindig tizenöt-tizenhatszázalékkal *kiseb*b, mint a békebeli átlag. A termésjavulás körül Európa nagy százalékban részesedik, ami kétségtelen jele Európa mezőgazdasági föllendülésének. E tekintetben Olaszország és Franciaország első helyen állanak. Búza-hozadékát 1,9, illetőleg 1:1 millió tonnával gyarapította a két ország. Spanyolország is annyit termelt, hogy jelentős kivitel érhető el, sőt Németország is tetemes följavítottá búzatermését az elmúlt esztendőben, ez 1,9 millió tonnáról 2,8 millió tonnára emelkedett. Lengyelország is a gazdagon termő országok közé sorakozik. Oroszozságról nem lehet ma még pontos adatokat tudni. A tengerentúli államok nagyobb gabonatermést mutatnak föl, mint Európa, amely alapszámban véve még mindig behozatalra szorul. 55 millió tonna gabonatermés áll szemben 94 millió európai tonnával. Vezetőhelyen persze az Egyesült-Államok termése áll 21 millió tonnával. Itt azonban a tavalyi eredménnyel szemben visszafejlődés tapasztalható. A rozs világtermése (Németország és Lengyelország vezetnek e kenyérmagvakban), a zab és árpa 15 százalék emelkedést tüntet föl a tavalyival szemben.

Gyászmise IV. Károly király halálának évfordulóján.

A kormány a budavári koronázó Mátyás-templomban IV. Károly király halálának évfordulóján gyászmisét tartatott. A misét *Csernoch* János hercegprimás mondotta nagy papi segédlettel. Az istentiszteleten megjelentek *Horthy* Miklós kormányzó, *József* Ferenc királyi herceg, *Augusztia*, *Zsófia* és *Hohenlohe* *Klotild* királyi hercegnők. A kormány részéről *Daruváry* Géza, *Vass* József, *Csaky* Károly gróf miniszterek, a miniszterelnökség részéről *Bárczy* István államtitkár, a nemzetgyűlés képviselőjében *Huszár* Károly alelnök vettek részt a misén, a hadsereget pedig Vitéz *Nagy* Pál tábornok főparancsnok képviselte. A mise végén a közönség a Himnuszt és a Hiszekegyet énekelte el.

Hazaviszik a háború olasz és magyar hősi halottait.

Az olasz és a magyar kormány között, mint ismeretes, megállapodás jött létre, hogy az Olaszország területén hősi halált halt magyarokat hazaszállítják Magyarországra, viszont a nálunk elhunyt olasz hősokeket a magyar kormány Olaszországba szállíttatja. Most kezdték meg az olasz hősi halottak hazaszállítását. Egyelőre nyolc olasz katona visszaszállítása történik meg. Az első hősi halottat a napokban hozták Nyiregyházáról Budapestre a keleti pályaudvarra, ahol melléje helyezték az 1918-ban Budapesten elhunyt Mattiori Giovanni tüzérségi kapitányt. A két olasz hősi halottat nagy gyász-ünnepség mellett tették vonaúra.

A somogyemei rokkantoknak hetvenöt dollárt küldtek az amerikai magyarok. A hadirokkantak, özvegyek, árva egyesületének somogyemei csoportja levelet kapott Amerikából, melyhez egy 75 dollárról szóló csekk volt mellékelve. A csekket a *«Clevelandi Egyesült Magyar Egyletek»* elnöksége küldötte a somogyemei hadirokkantoknak és árvaoknak. Az összeg egy szeretetvásár jövedelme. Összesen ötezer dollár folyt be, amit huszonhárom hadirokkant intézmény, hét árvaház és tizenhét közkórház között osztottak zét arányosan.

A kiskörei Tisza-híd megnyílt. A *Kisköre* és *Abádszalók* közötti hidat, amelyet a románok felrobbantottak, újjáépítették és *Horthy* Miklós kormányzó az elmúlt héten adta át a forgalomnak. A híd országunk leghosszabb vashídja, 732 m. és nemcsak a Tisza medrét, hanem az árterületet is áthidalja. A felavatás a kormányzón és kíséretén kívül *Walkó* Lajos kereskedelemügyi miniszter, *Almássy* Sándor, Szolnok vármegye főispánja, *Graefl* Jenő képviselő és más hivatalos személyek vettek részt. Az üdvözlések után *Haich* Károly dr. a mátra-körösvidéki egyesület helyiérdekű vasutak igazgatója engedélyt kért, hogy a híd a forgalomnak átadassék. *Horthy* Miklós kormányzó meleg szavakkal felelt az üdvözlésre. «Az elmúlt évtizedben — mondta többek közt — a pusztulás lett úrrá az egész világon. A mi szegény hazánkban is végigseper a rombolás szelleme s a megcsönkített ország még ma is ezer sebtől vérzik. *Törhetetlenül hiszem, hogy a csendes, de céltudatos, komoly, megfeszített munka meg fogja gyógyítani, be fogja hegeszteni a balsors ütötte sebeket.*» Ezután az építést vezető mérnököket mutatták be a kormányzóknak, aki kíséretével átment a hídon a Tisza jobbpartjára.

Az Uj Barázda szelvényorsjátéka főnyereményének ünnepélyes átadása. Az Uj Barázda szelvényorsjátékának főnyereményét, a Weiss Manfréd-gyár részéről felajánlott ekét, vasárnap adták át Kiskunlacházán a boldog nyerőnek, *Gál* Sz. Imre kisgazdának, ünnepélyes keretek között. Az ünnepélyes átadás a községháza előtt folyt le, ahol mintegy százötven ember gyűlt össze istentisztelet után. Megjelentek többek között *Bak* Károly főjegyző, *Bak* Gábor jegyző, *Fehér* József református lelkész, *Huszár* Gábor főbíró, *Szűcs* Ignác másodbíró, *Galambo*s János előjáró, *Bece* Antal előjáró, *Besenyi* Antal takarékpénztári elnök, *Huszár* Antal előjáró, a nyertes sógora, *Györkös* Antal dr. orvos, *Bak* Gyula belrendőr, *Znamenák* Sándor lapunk bizományosa, ifj. *Vasadi* Sándor Gál Sz. Imre veje és mások. Az ekét *Riedl* Károly a Weiss Manfréd-gyár főmérnöke vitte le autón Lacházára. Az Uj Barázda kiadóhivatala részéről *Bognár* Endre főtisztviselő jelent meg. *Jelffy* Gyula a «Vasárnap» fotóriportere csoportba állítva a megjelenteket lefényképezte *Gál* Sz. Imrét az ekénél. Később a családjával együtt örökítette meg a főnyeremény mellett. Az ekét az Uj Barázda szerkesztőségének egyik munkatársa adta át *Gál* Sz. Imrének néhány közvetlen meleg szóval, Isten áldását kívánva az eke munkájára, hogy ebből a nagy, boldog Magyarország termő gyümölcse fakadjon ki. *Riedl* főmérnök kívánt még további szerencsét *Gál* Sz. Imrének, majd a megjelentek sorra gratuláltak neki. Ezzel a közvetlen, bensőséges ünnepség véget is ért. *Gál* Sz. Imre vendégül látta a budapesti vendégeket, akik néhány kedves órát töltöttek el a magyaros vendégszerető házban.

Pusztító áradások bel- és külföldön. A tartós esőzések következtében országszerte megduzzadtak a folyók és nagy területeket öntöttek el. Az árvízveszedelem a Felvidéken volt a legnagyobb s a pusztulást csak növelte a csehek felhaborító eljárása, akik ugyanis elvágták a sátoraljujhelyi vasútvonal töltését és rázúdították a vizet a magyar földekre. Nagy pusztítást okozott a megáradt Tisza, mely főleg Tokaj vidékén öntötte el a falvakat. A heves széltől felkorbácsolott hullámok egész csomó házat döntöttek össze. A kár elképzelhetetlenül nagy, mert az árvíz sok helyen olyan hirtelen jött, hogy az állatokat sem sikerült megmenteni. Hasonló hírek érkeztek Olasz- és Spanyolországból is, ahol a kiáradt folyók széles vidékeken nagy pusztítást okoztak.

Boszok nagyközség. A belügyminiszter a Vas megyébe kebelezett *Boszok* kisközségnek nagyközséggé való alakulását megengedte.

Szenet találtak Fejérmegyében. Már régóta kutatnak Fejérmegyében szén után s a kutatások most, úgy látszik, eredménnyel járnak, mert *Csapdi* község mellett harminc méter mélységben magas kalóriájú szénre bukkantak. Ez a szénréteg azonban csak húsz centiméter vastagságú, úgy hogy a felfedezés gazdasági szempontból csak akkor lesz jelentős értékű, ha vastagabb réteget is sikerül találni.

A csodadisznó. *Tóth* Mihály türjei vasutas a napokban olyan disznót ölt, mely leölvé, megtisztítva 260 kilogrammot nyomott. A csodadisznóknak, melynek hossza két méter volt, 158 liter zsírja lett. A derék állatot tizen húzták fel a rendfára.

Figyelem, nagyon fontos! «Ámor» bajuszpedrő és bajusz-növesztő legjobb a világon. Mindenütt kapható!

OLVASÓINKHOZ!

A „**Vasárnap**“ nem az üzleti haszonért, nyereségért, hanem önzetlen, ideális célokért, a magyarság jobb jövődjéért, boldogulásáért küzd. Épen ezért igen gazdag tartalommal jelenik meg s a szórakoztató, mulattató cikkeken kívül igen értékes — a több-ermelés titkait fejtegető — gazdasági cikkeket közöl.

Folyó hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívesen viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az előfizet a „**Vasárnap**“-ra.

A „**Vasárnap**“ legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebbre eső tanyára is megérkezik.

A „**Vasárnap**“ a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 897 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	10.500 K
félésre	21.000 K
egész évre	41.000 K

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése április 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Mutatványszámot ingyen küld

A „**Vasárnap**“ kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Orth János legendás a'akja ismét felbukkant. Harmincöt éve, hogy Szalvátor királyi herceg, a későbbi Orth János Dél-amerikába hajózott s azóta nyoma veszett. Az eltűnt hercegről valóságos legendák keletkeztek, mert a nép nem akarja elhinni halálát, mely valószínűleg még harmincöt évvel ezelőtt elérte a herceget. Most megint felbukkant a világból elmenekült herceg alakja. A newyorki Columbus-kórházban szívbajban meghalt egy Low János nevű ember, akiről azt tartották, hogy senki más, mint Szalvátor herceg, aki elvette magától fényt és rangot, világgá ment, hogy kipihenje lelke nagy fáradtságát... Bizonyos, hogy Orth János legendája tovább is élni fog s még emberöltő múlva is sutogva száll a hír: itt látták, ott látták az egykori herceget...

Véres földtagosítás Mohácson. Az elmúlt héten Mohácson tárgyalásra tüzték ki **Funták** Gyula bácsalmási járásbíró földtagosítási kérelmét. A tagosítás ellen már hetek óta bizonyos elkészedés volt észlelhető. Már a kora reggeli órákban százakra menő tömeg hullámozott a városháza udvarán. A tömegből heves kifakadások hallatszottak a tagosítás ellen, majd amidőn **Funták** Gyula alakját megpillantották, *óridsi szívaj keletkezett.* Minthogy a hangulat percről percre izgatottabb lett, a kirendelt két főből álló csendőrajárőr a bíró szobájába vonult, mert félt volt, hogy **Funtákot agyonverik.** A belépő csendőrök a tömeg köveivel és fenyegetésekkel fogadta, mindazonáltal a járőr a főjegyző szobájának ajtaját nyitott magának, ahol elhelyezkedett. A nyugalom nem sokáig tartott. A tömeg közül egyre hangzottak a kiáltások: *«Le kell őket ütni, el kell lökni venni a fegyvert!»* Az előlőknek ez bátorságot adott: *megragadták a csendőröket és fegyverüket el akarták venni.* Erre a csendőrök önvédelemből fegyverüket használták, minek következtében halálos sebet kapott: **Koller** János, akit haslövés ért, **Koller** Illés, aki szintén haslövést és szűrást kapott. Rajtuk kívül néhány nap múlva behalt **Pánkovics** Márton és a halállal vívódik **Bárács** Mihály. A széleskörű vizsgálat megállapította, hogy a csendőrök jogos önvédelemből használták fegyverüket. A történeteket nagyban előidézte **Funták** Gyula járásbírónak a tárgyalás folytatásához való *hajthatatlan ragaszkodása és az izgatók féktelensége.*

Mikor legerősebb az ember? Egy orvos kutatásokat végzett, hogy az ember izomereje a nap melyik szakában a legnagyobb? Az a felfogás, hogy az ember reggel, a felkelés után a legerősebb, tévesnek bizonyult, sőt az derült ki, hogy épen a reggeli felkelés után a legcsekélyebb az ember izomereje. Névekszik az erő a reggeli étkezés után és legmagasabb fokra emelkedik mindjárt a délebed elfogyasztása után. A déli emésztés folyamán pár óráig megint súlyos a testi munkaerő, este felé azonban újra nekiduzzad, míg este beáll a lankadás.

Hadirokkantak, özvegyek és árvák jelentkezése. Azok a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák, akik eddig nagyobb jövedelmük miatt nem részesültek ellátásban, ők vagy képviselőik a községi elöljáróságon (városháza) az ellátásra igényüket jelentésk be, különben igényüket veszítik.

Borzalmas gyilkosság a fővárosban. Borzalmas gyilkosság törtéte napokon át izgalomban a főváros lakosságát. **Oreshovics** Bogumilné, ötvenéves divatárúsnő meggyilkolta a nála lakó unokahugát, a gazdag Raffersberg Irmát Oreshovicsné álmában végzett áldozatával, beretvával elvágta nyakát s hasát is felvágta a holttestet azután összekötözte és az agyremü alá rejtette. Öt napig őrizte a szobában, akkor azután bezárta a lakást és eltávozott. A gyilkosságot abból a levélből tudta meg a rendőrség, amelyet Oreshovicsné a fiának írt s amelyben megírta, hogy «Irma meggyilkolva fekszik a szobában». A gyilkosság földerítése után óriási erővel indult meg a nyomozás. A rendőrség bizonyosra vette, hogy Raffersberg Irmát Oreshovicsné gyilkolta meg s hogy valahol a fővárosban rejtőzködik, ezért az egész nyomozást a fővárosra összpontosították. Harmadnap sikerült is megtalálni Oreshovicsnéét a Szent Lukács-fürdő szállójában, ahol Mészáros Ida álnévvel jelentette be magát. A gyilkos asszony a rendőrségen eleinte tagadott, mindenáron el akarta hitetni, hogy a gyilkosságot nem ő követte el s hogy ő csak félt bejelenteni a rendőrségnek. A céljában eltöltött első éjszaka azonban megtörte az elvetemült asszonyt s másnap részletesen bevallotta véres tettét. A gyilkosságot március 23-án, vasárnap a hajnali órákban követte el. Gyűlölte unokahővérét, aki terhére volt és szeretett volna megszabadulni tőle. Unokahővére már aludt s ő albrőlje szobájában az asztalon egy borotvát pillantott meg. Hirtelen érte rohant és tetővázás nélkül átvágta az alvó leány nyakát. A beretvát úgy véresen ismét összehajította és leült a haldokló teremtés ágya mellé. A leány egy ideig hörgött és meghalt, anélkül, hogy fölébredt volna. Ekkor föl akarta darabolni a holttestet, hogy éjnek idején eltüntesse a lakásból. A borotvával és egy konyhakéssel hatalmas vágást ejtett a holttesten, de nem tudott boldogulni a borzalmas munkával. Eltűntette hát a vérnyomokat és leleküdt aludni. Fölébredve egy drogeriába ment, illatszert vásárolt és a lakását erősen belocsolta, hogy a szagot elfojtsa. Ezután összeszedte az eldozot ékszerreit és eladta. Este színházba ment, másnap Esztergomba utazott, de ott sem volt maradása és visszatért a fővárosba. Öngyilkosságot akart elkövetni, de nem volt hozzá bátorsága. A gyilkos asszonyt letartoztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

Csempészasszony, aki azt se bánja, ha kövérnek tartják. A balatoni expresszvonaton az elmúlt héten magyarányi selyemcsempészetet lepleztek le. A vonaton utazó pénzügyvizsgálósági fővizsgálóknak ugyanis feltűnt egy vastagtermetű nő és leszállították a vonatról. Sejtelmük nem csalt, mert a nő teste köré csavarva négy vég selymet találtak. A selymet elkobozták s a nő ellen — aki egy nagykanizsai kereskedő felesége — megindították az eljárást. Minthogy a csempészet selyem értéke húszmillió korona, az asszonynak körülbelül *hatvanmillió korona pénzbírságot kell majd fizetnie.*

Vesztett bika garázdálkodása. Egyik németországi községben megvesztett egy fiatal bika. Az állat végigszáguldott a falu utcáin és több embert felékelte. Az elesett embereket vagy megmarta, vagy benyálazta. A közeli városból orvosokat küldtek ki, akik összeszedték a megmárt embereket és bevitték a város kórházába. A vesztett bikát hosszas hajszá után sikerült elfogni és nyomban megölték. Mivel a bika betegsége nagyon előrehaladt állapotban volt, háromheti megfigyelésre kórházba kellett vinni az állatorvost és azokat a vágóhídi munkásokat, akik a bikát levágták és elföldelték.

Csalás az aranykoronával. Néhány nap óta két vigéc keresi fel Mezőcsát és a környékbeli faivak népét és elhítheti velük, hogy a kormány új pénzt adott ki, amely felér az aranykorona értékével. A hiszékeny emberek, akik hallottak valamit az aranykoronáról, takarékkoronáról, felültek a csalásnak és drága ráfizetéssel megvásárolták a vigécek által kínált közönséges százkoronásokat, amelyek egyik oldalára «Takarékkorona betét» felírást tartalmazó papirszeletkét ragasztották. Ily módon sok száz embert megkárosítottak. A mezőcsáti csendőrség tudomást szerzett a család működéséről és intézkedéseket tett, hogy felüljélik őket.

Tűz a tengeren. A Trangestan nevű angol hajó, amelyen ezerkét száz mohamedán zarándok volt, a Vörös-tengeren kigyuladt és elsüllyedt. Az utasokat sikerült megmenteni.

A Magyar-Olasz Bank megállapította az 1323. üzletév mérlegét. Az előző évben kimutatott 94,849.106 K nyereséggel szemben az 1923. évi mérlege 3.025,468.573 K tiszta nyereséggel zárul. Az ezévi április hó 14-iki közgyűlésen az igazgatóság javasolni fogja, hogy részvényenként 600 K = 300% (1922-ben 35 K = 17.5%) osztalék fizetessék.

Milyen időnk lesz áprilisban? Sziriusz mester, az időjós, aki évről-évre, hónapról-hónapra felkeres bennünket jóslatokat tartalmazó írásaival, áprilistról azt jósolja, hogy ebben a hónapban «szeszélyes idők ígérkeznek». Sziriusz szerint az egyik helyen jég-gel kevert zivatarok lesznek, míg a másik helyen hó fog esni. Több viharos napon is részünk lesz s általában április félcsapadékos jellegűnek ígérkezik. Sok jóval nem biztat tehát ez a jóslat.

Aki elájult a kémény tetején. A nagykanizsai Stern-féle téglagyár egyik gépésze vállalkozott arra, hogy kijavítja a gyárkémény tetején levő villámhárítót. A gépész a kémény belső kapaszkodóin felmászott a kéménybe. Alig ért túl a közepén, hirtelen szédülés fogta el. A kéményben felfelé áramló széngáztól olyan rosszul lett, hogy alig tudott kikapaszkodni a kéményből és amint kiért a szabad levegőre, eszméletlenül terült el a kémény peremén. Ott fekiódott egy darabig, félig felőgő felső testtel, amikor a téglagyáros fia észrevette. A megérkezett mentők egyike gázvédő álarcval felszerelve mindjárt nekiindult a belső kapaszkodó vasakon, de az is alig ért a kémény közepéig, elájult, le kellett hozni és felmosdatni. A másik mentőnek aztán sikerült feljutnia a még mindig eszméletlenül fekvő gépészhez. Gyorsan felmosdatta, aztán a magával vitt kötélek segítségével sikerült lebecsátani a megmentett embert.

Életmentő rendőrök. A megáratott Sajó Miskolc határában elöntötte a külteleken épült házakat is, a lakosságnak azonban idejében sikerült elmenekülnie, csak Légrádi István mezőőr maradt feleségével együtt az egyik kisebb dombon épült házikójában. Az árvíz azonban nőtt az éjszaka, elöntötte a házat is, úgy, hogy a család kénytelen volt a tetőre menekülni. Többen észre vették a házaspár szorongatott helyzetét s jelentést tettek a város határában portyázó rendőri kirendeltségnek. Szász Antal főtörzsőrmester, Petrics Sándor és Csécsi János lovasrendőrök látva, hogy a házikó minden percben összedőlhet, két vezetékloval együtt haborás nélkül a megdagadt folyóba ugrattak. A rendőrök életüket kockáztatva a házhoz úsztattak s megmentették Légrádit feleségével együtt. A miskolci rendőrkapitányság a három bátor rendőrt nyomban felterjesztette kormányzó elismerésre.

Négy halál egy családban. Egy fiatal nápolyi tisztviselő feleségének gyermeke született a mult héten. Az asszony néhány nappal később gyermekágyi lázban meghalt. Ugyanezen a napon meghalt a gyermek is, a férfi apját pedig szívszélütés érte. A háromszoros csapástól lesújtott ember kétségbeesésében agyonlőtte magát.

Dráma a tengeren. A «Tokofuku Maru» nevű japán hajó a La Manche csatornában összeütközött egy német hajóval és az összeütközés következtében nem egészen két perc alatt elsüllyedt. A német hajó hiába küldött mentőcsónakokat segítségül a nyegven főből álló legénységnek, több mint felét a hajó alsó helyiségeiben lepte meg a víz és mentésről szó sem lehetett.

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság közgyűlése az elmúlt évre kimutatott 806,208.570 K tiszta nyereség után részvényenkint 600 K = 60% osztalek kifizetését határozta el. A közgyűlés egyttal elhatározta a társaság alaptőkéjének felemelését 800 millió koronáról 1200 millió koronára.

TRÉFÁK

A bolhacirkusz.

— Miért jár ön ilyen kis zugszállóba?
— Üzleti úton vagyok. Én egy bolhacirkusznak vagyok az igazgatója és innen szerződöttem az új tagokat.

A pályaválasztás.

Az apa a fia érettségje után meg akarja beszélni «a gyerek» jövőjét és megkérdi, hogy mihez volna kedve.

— Orvos akarok lenni — vágja ki a fiú — még pedig fül-orvos.

— Nézd, fiam — szól az apa —, én nem ellenzem, hogy orvos légy, de azt tanácsolnám, hogy inkább fogorvos légy, mert az embereknek csak két fülük van, de foguk harminckettő.

A jó állás.

— Öregem, tudok számodra egy jó állást. Magas állás és messzi kilátások.

— Hol?

— Vácon. Ott most toronyórt keresnek.

Költők dicséréte.

— Különös, hogy a legtöbb költőt csak a halála után dicsérik.

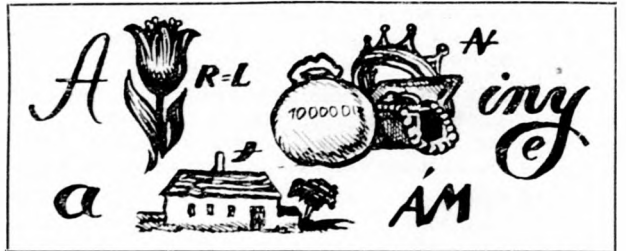
— Én épen természetesnek találom. Ugyanis akkor már nem írhatnak verseket.

Kaszárnyában.

Örmester: Hé, bundás, ha te olyan magas volnál, mint amilyen buta vagy, akkor *ülve* megnyalhatnád a holdat.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Matics István, Somogyvárról.)

2. Betűrejtvény.

Sándor, Andor, Rezső, Károly, Dávid, Attila.

(A nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy község nevéet kapjuk.)

(Beküldte: Szekeres Imre, Sarkadról.)

3. Betűrejtvény.

D V ny

(Beküldte: Gerner Nándor, Nagypatról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 18-ik számunkban közöljük.

A 12-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Ablakomba piros rózsa...**
2. Betűrejtvény: **Estendőben egyszer érik a körte.**
3. Talány: **Kántor.**

Megfejtették: Spiczki György, Oláh Ernő, Kiss József, Sándor István, Pard Ferenc, Flink György, Jenei Mátyás, Antalics S. Lajos, Molnár Gyula, Mészáros Istvánné, Sabacz István, Szücs László, Csekei László, Bene János, ifj. Langmár János, Szelezky Sári, Bálint Ferenc, K. Kovács Erzsébet, Takách Rezső, Ádók István, Hornyák Etelka, Nagy János, Mészáros Sándor, Gyurkovics Ferenc, Sántha Gyula, Keil József, Vaszil Gyula, Horváth Gyula, Balogh Ferenc, Kaszás Ilonka, Péntek István, Vég Magda, ifj. Vargyas Mihály, ifj. Hopka József, L. Kovács István, Dori József, Rózsa Sándor, Tóth Ilonka, Veres Ferenc, Latsots István, Kázmér Ferenc, Árvai József, Aranyi István, Vörös Kálmán, Fodor Béla, Schnadenberger Mariska, ifj. Nyaka Lajos, Batta Pál, Hegedüs Ferenc, Raffay Józsefné, Szill Károly, Stark Mária, Illés János, Horváth Gyula, ifj. Horváth V. Miklós.

Jutalomkönyvet nyertek: **Schnadenberger Mariska (Bácsbokod), K. Kovács Erzsébet (Jászfényszaru), Tóth Ilonka (Tápiószentmárton), Horváth Gyula (Mélykút), Bálint Ferenc (Győrasszonyfa.)**

A 13-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A FUVAROS.

KARÁCSONYI TÖRTÉNET * IRTA: NYÁRY ANDOR.

(6. folytatás.)

Sokanvagyunk András visszadől a vánkosokra, forró kezébe markolta az asszony hideg kezét. Aztán más képet varázsolt elő a láz, másról suttogott.

— A fegyverek el vannak rejtve. Holnap föllázad egész Erdély és akkor...

Mereven nézett a feleségére, aztán hirtelen ellökte magától:

→ Ez az, aki kizavart a hivatalból! Ez! Ez!

Rá akart ugrani a feleségére, nem bír, ernyedten besukta a szemét.

Sokanvagyunk Andrásné az égre nézett. Azt hitte, menten megszakad a szíve. Sírnivaló szeretett volna, de nem tudott, már nem voltak könnyei, elsírta már régen, régen. Nem volt semmije, amivel könnyíthetett volna rettenetes fájdalmán. Felülről várta a vigaszt.

A szomszédasszony bement a szobába, meggyújtotta a gyertyákat a karácsonyfán, aztán megrázta a csengőt.

A gyermekek lármásan berohantak.

Sokanvagyunk András kinyitotta a szemét s amint meglátta az égő karácsonyfát, az arca fölragyogott, szaporán lélezett s a karácsonyfa felé mutatott:

— Ott, ott... látjátok!... Jönnék... Előttük kigyul a nap... Értünk jönnék... Jönnék...

Egészen előrehajolt és úgy nézett.

Sokanvagyunk Andrásné megjéjdt:

— A karácsonyfa — suttogta borzadva.

Sokanvagyunk András kitarja karjait, aztán viharosan fölujjongott:

— Magyarok! Testvéreim!

Sebesen zihált, aztán hirtelen lezuhant, mint a derékba vágott fa.

Sokanvagyunk Andrásné térdre roskadt, összetette a kezét, aztán ráborult férjére, aztán megeredtek a könnyei és sirt búgva, jajongva, mint aki elveszítette mindenét...

Az ebédlőből beverődött a gyermekek lármája, amint Jézuska ajándékának örvendeztek:

— Vigyázz!... Jobbra nézz!

— Csicsija!

— Előre!

Sokanvagyunk András lázverte arca hült, hült, hidegedett, mosolygott. Nem látott, nem hallott semmit. A teste nem fájt, az égő hólyagok tüze kialudt tenyerén. A lelke messze járt. Abban a füstös, kis magyar hivatalban, amelyből az utcára dobta az embertelen román parancsnok, a hóba, a fagyba, a halálba három apró gyermekkel, egy szomorú aszszonnyal, egy ötkrajcáros tollszárral, egy félig elhasznált kettes Hardthmuth-ceruzával, egy idejét mult régi Mauthnerárjegyzékekkel. Karácsony előtt, amikor gyermekei a Jézuskát várták.

Így halt meg Sokanvagyunk András az Úr 1919. évének karácsony estéjén, amikor még sokáig élhetett volna...

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 6-án.)

Búzaliszt. Nullás 5200, 2-es 4900, 6-os 4500, 7-es 3850, takarmányliszt 2250, korpá 1950; rozsliszt nullás 4600, 1-es 4400 takarékkorona kilénként.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 10—11.500, lóheremag, nyers, nagyarankás, tisztítható 12.500—13.500, lóheremag, nyers, nagyarankamentes 14—15.500, lóheremag, vörös, ólomzárólt 18.500—19.500, lóheremag, fehér, ólomzárólt 20.500—21.500, lucernamag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 9—9.500, lucernamag, nyers, nagyarankás, tisztítható 10—11.000, lucernamag, nyers, nagyarankamentes 12.500—13.500, lucernamag, vörös, ólomzárólt 16.500—17.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 17—18.000, mák 8400—8800, muharmag 3000—3200, napraforgómag 4000, nyúlzapunka 14—16.000, tavaszi búkköny 1900—2000, tökmag 4200—4400 korona kilogrammonként.

Takarmány. Rétszéna elsőrendű ó 111.000—115.000, másodrendű ó 71—100.000, harmadrendű csomagolásra 41—70.000, muharszéna 105—120.000, zabosbúkkönyszéna 107.000, takarmányszalma, zab 46.000, tengeriszárkóré 30—38.000, takarmányrépa 55—70.000, alomszalma 27—40.000, zsúpszalma 65—67.000, szalmaszecska 45.000 korona métermázsánként.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 40—48.000, másodrendű 30—38.000, élő harcsa 60.000—70.000, jegelt 50—60.000, compo és kárász 12—16.000, süllő elsőrendű 70—90.000, másodrendű 50—70.000, élő csuka 28—40.000, jegelt 24—35.000, kecsge 70—90.000 K kilogrammonként nagyban.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 5500—8000, petrezselyem 8000—13.000, zeller 11.000—16.000, kalarábé 1000—2000, vöröshagyma 2100—3200, fokhagyma 6000—10.000, cékla 2600—5000, fejeskáposzta 8000—10.000, kelkáposzta 8—12.000, rózsaburgonya nagyban métermázsánként 220.000, fehér burgonya nagyban 155—170.000, métermázsánként. Karfiol —, torma 7000—14.000, spenót 9—12.000, sampjongomba 100—120.000, alma 28—45.000, dió 20—30.000, gesztenye 27—30.000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke párja 70—120.000, tyúk párja 100—180.000, hizott ruca kilogrammja 48.000, hizott lúd 48.000, libamáj 140—230.000 K. Tojás darabja 900—1100 K.

Bor és szesz. A borpiacon említésre méltó változás az utóbbi héten nem állott be. A kfmát a termelők részéről valamivel megélenkült. Árak: 5—10 000 koronáig literenként. Az Országos Szeszértékesítő Részvénytársaság a szesz alapárát 18.400 K-ról 22.000 K-ra, az ecetgyártásra szolgáló szesz alapárát 12.800 K-ról 15.000 K-ra, a denaturálásra szolgáló szesz alapárát 9600 K-ról 12.000 K-ra emelte fel. Törköly 31.000—32.000, seprőpálka 29—30.000, borpárlat 48—52.000, valódi szilvórium 40—42.000 korona.

Vágómarhavasár. Ökör legjobb 12.500—14.500, kivételesen 15—16.000, közép 10.500—12.3000, gyengébb 8700—10.300, bika jobb 12—13.000, kivételes 13.800—16.000, gyengébb 10.000—11.500, tehén jobb 11.200—12.800, kivételes 13.200—15.000, gyengébb 8500—10.800, kicsontozni való 7—8500, növendékállat 8200—13.000 K kilogrammonként élőszűlyban.

Sertésavasár. Nehéz 23—25.000, közepes 24—24.500, könnyű 22—24.000 K kilogrammonként élőszűlyban.

Hús és zsír. Marhahúsok eleje, elsőrendű 25.000, másodrendű 22.000, hátulja, elsőrendű 30.000, másodrendű 26.000; borjúhús eleje, elsőrendű 28.000, másodrendű 22.000, hátulja, elsőrendű 38.000, másodrendű 28.000; sertéshús: oldalas 30.000, comb 32.000, karaj 36.000, zsír 35—36.000, háj 35—36.000, olvasztani való szalonna 30.000, füstölt- vagy paprikászalonna 34.000; sertéstepertő 28—33.000; birkahús eleje 15—24.000, hátulja 19—30.000 K kilogrammonként.

Lóvasár. Igás kocsiló, nehéz 7.000.000—11.000.000, igás kocsiló, könnyű 5—8.000.000, alárendelt minőségű lovak 320.000—4.600.000 K-ig.

Tenyészállatok és járművek. Importált fehér erdélyi járművek 20—22.000, elsőrendű fehér járművek 16—18.000, elsőrendű tarka járművek 14—16.000, friss fejű és vemhes tehén 15—17.000, 1 1/2 éves üszök 14—16.000, 1 1/2 éves tinók 13—15.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Nyersbőr. Marhabőr 16—17.000, borjúbőr 28—30.000 K.

Tej és tejtermékek. Tejes tej 4600—4700, tejszínhab 28—30.000, tejfel 12—15.000 K literenként, vaj 44—84.000, tehtúrú 11—16.000, juhtúrú 32—36.000, ementháli sajt 70—100.000, gróji 56—60.000, trappista 44—56.000 K kilogrammonként.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdasági bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban áll kielégíteni.

A „HANGYA” szövetkezet tagjai megbízható jóminőségű árú a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabóellék, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárú. 4

Békésmezőben 370 holdas prima

birtok elcserehető (dunántúli birtokért) vagy eladandó, vagy bérbeadandó. — **Baranyában** 28 kisholdas kitűnő birtok 16 kishold gyönyörű, hővmentes szőlővel, lakóházzal, bűtorzattal, gazdasági épületekkel, teljes szállás- és pincéfelszereléssel. (Irányára 1 millió.) — **Mezőtúr vidékén**, állománál 95 holdas tanyabirtok, szikmentes, kitűnő talaj, 34 hold ősi búzavetéssel eladó, esetleg bérbeadandó. — **Nógrádban** 75 kat. holdas tanyabirtok. — **Kisszálláson** 17 hold föld, melyből körülbelül 4 hold szőlő és gyümölcsös. — **Kiskunhalas vidékén** 25 holdas homokbirtok, épületek nélküli eladó vagy bérbeadó. — **Nógrádban** 260 holdas kitűnő tanyabirtok. — **Nógrádban** 200 holdas birtok, úrilakkal (most hosszabb időre bére van adva) eladó.

Dr. Héray Andor ingatlan-irodájánál, IX., Pákos-utca 11., földszint 1. (Nagykört és Üllő-út sarkánál.)

Permetezőket

(Vermorel-rendszer) kifogástalan minőségben legjutányosabban szállít

Nagy Ignác

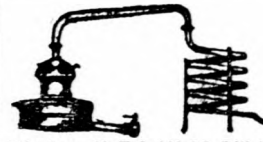
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Telefon: József 116—18.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárúosztályánál.

Máthé András
vörösréz-
árujár
Újpest,

Károly u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstököt, finomított készüléket és vörösréz mosóüstököt a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

14.120 CSAK 12.120

korona helyett koronába kerül a pénz előzetes beklődése mellett bérmentes küldéssel

BUDAY BARNA

lebilincselően érdekes, gyönyörű, művészi kivitelű képekkel díszített két könyve, úgy mint a

TITKOK FÖLDJE

valamint

Karikás János csodálatos kalandjai

ha a két könyvet nem külön-külön, hanem együtt rendel meg a «VASÁRNAP» könyvszállójánál:

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 10. SZ.

Pálinkafőzőüstököt, mosóüstököt és tejgazdasági üstököt

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőződékek szakszerűen berendez:

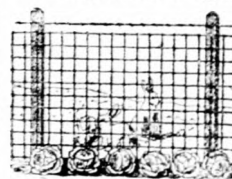
Godra Sándor és Fia rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50—12.

Szakorvosai rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

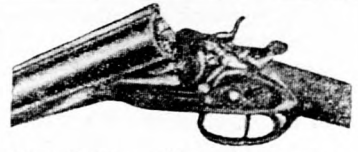
«HUNGÁRIA» DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek

Egyedüli gyártója: **HAIDEKÉR SÁNDOR** sodrony-, szövet-, fonat- és kerítés-gyára Budapest, VIII., Üllői-út 48/27. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tűskedrót alkalmi áron.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Ekek, ekealkatrészek,

boronák, kapálókékek, fűkaszalók,

marokrakók és hévekető aratógépek, motoros- és gőzszéplőkészletek, szeszkavágók, répavágók, daráló, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerzemény

„HANGYA” mezőgazdasági gépezetanyagait szerezhetők be legjutányosabban.

Árjegyzék ingyen.

Kerékpár alkatrészeket, hegyi gummitak nagybani gyári árban **LÁNG J. ÉS FIA** Budapest, József-körút 41.

Ájánlunk la minőségű

részgálicot

hordó és vagon tételekben

Pharmacia r. t. vegyszer-osztálya

Budapest, VII. ker., Dembinszky-utca 4. szám.

Most jelent meg!
Minden gazdának nélkülözhetetlen!

JUHTENYÉSZTÉS ÉS GYAPJÚISME

Irta: KOVÁCSY BÉLA

Tartalma: Természettajzi adatok, a gyapjú, a juhok és a gyapjú gondozása, a nyírás, a gyapjúkereskedeleme, a fajta-tan, a különböző államok juhtenyésztése, tenyésztés, a juhok leggyakoribb betegségei stb. 160 oldal, 19 ábrával és 1 műmelléklettel. Bolti ára (felfárral és forgalmi adóval) 23.000 K. Az Athenaeum kiadása. Kapható minden könyvkereskedésben és árusítónál.